

Il-Benċmark ta' Tmiem l-Edukazzjoni Primarja

2015

Il-Malti: Il-Fehim mis-Smigh

Il-Ħin: 30 minuta

II-KARTA TAL-EŻAMINATURI

NOTA:

L-iskript kollu jinqara minn narraturi li leħinhom huwa rrekordjat fuq diska kompatta. Jinqara BISS mill-inviġilatur f'każ li d-diska kompatta ma taħdimx.

Merħba.

Matul is-sessjoni tas-smiġ ser tisma' żewġ siltiet.

Jekk trid, tista' tibda taħdem l-eżerċizzji fil-karta li għandek quddiemek waqt li qed tisma' l-qari tas-siltiet.

Kull silta, flimkien mal-eżerċizzji, se tinqara darbtejn.

Issa nitolbok tiftaħ il-karta li għandek quddiemek u ssib paġni tnejn u tlieta.

Għandek ftit ħin biex tara u taqra Taħriġ A u Taħriġ B tal-ewwel silta.

----- Waqfa ta' 30 sekonda -----

Issa se tinqara l-ewwel silta. Waqt il-qari tista' tibda taħdem l-eżerċizzji.

L-Ewwel Silta: Intervista fuq Radju Ismagħni

Il-preżentatriċi: Għeżiež semmiegħa ta' Radju Ismagħni, jien Mandy Coleiro, nilqagħkom għall-programm *Merħba Bik*. Illum il-mistieden tagħna hu Mauro Busuttil, għaddas mill-Għaqda tal-Għaddasa.

Merħba, Mauro. Kif bdiet in-namra tiegħek mal-baħar?

L-għaddas: Missieri kien iħobb ħafna l-baħar u kien sikwit jehodni miegħu. Ta' tliet snin kont diġà naf ngħum u nogħdos bil-maskra tal-baħar. Meta kbirt, ingħaqadt mal-Għaqda tal-Għaddasa.

Il-preżentatriċi: X'tara f'qiegħ il-baħar tal-gzejjer Maltin?

L-għaddas: Min jogħdos jitpaxxa bil-ġmiel tal-ħajja ta' taħt il-baħar. Ġieli mmorru fejn hemm vapuri u fdalijiet oħra mgħarrqa. Esperjenza unika kienet meta darba ġejt wiċċ imb wiċċ ma' fekruna.

Il-preżentatriċi: Kif thossok taħt il-baħar?

L-għaddas: Meta nogħdos veru nħossni ninqata' mid-dinja ta' kuljum. Inħobb ingawdi s-silenzju li jkun hemm u l-baħar isir dinja oħra ġdida għalija. Ħasra li aħna l-għaddasa sikwit naraw l-iskart f'qiegħ il-baħar!

Il-preżentatriċi: Għandi nifhem li intom bħala Għaqda torganizzaw xi attività minn żmien għal żmien.

L-għaddas: Fil-fatt, nhar is-Sibt tnax ta' Lulju, aħna se niltaqgħu Marsalforn fis-sitta ta' filgħodu u se nogħdsu biex niġbru l-iskart minn qiegħ il-baħar. Min irid jiġi, merħba bih!

Il-preżentatriċi: Grazzi ħafna ta' din l-intervista, Mauro. Filwaqt li nfakkarkom tiegħu l-maskra tal-baħar magħkom, insellmilkom u niltaqgħu l-gimgha d-dieħla għal programm ieħor fl-istess ħin. Saħħa!

Tmiem l-ewwel silta

Issa se naqralek Taħriġ A.

Taħriġ A. Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal fil-kaxxa t-tajba, skont dak li smajt fis-silta.

L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wieħed:

Il-programm *Merħba Bik* jixxandar fl-erbgha ta' waranofsinhar.

Din **Ma ssemmietx**. Għalhekk għamilt sinjal fil-kaxxa ħdejn **Ma ssemmietx**.

Issa se naqralek il-bqija tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

Numru tnejn:

L-għaddas ingħaqad mal-Għaqda tal-Għaddasa meta kiber.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru tlieta:

Meta Mauro jogħdos, sikwit jiltaqa' mal-fkieren.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru erbgħa:

Biex tibda togħdos mal-Għaqda, irid ikollok tal-inqas għaxar snin.

Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru ħamsa:

Skont il-programm, in-nies jibżgħu għall-baħar u ma jħammgħuhx.
Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru sitta:

Il-programm tal-lum wassal intervista.
Veru, Falz jew Ma ssemmietx?

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Issa li qrajtlek Taħriġ A, nistgħu ngħaddu għal Taħriġ B.

Taħriġ B. Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel linja taħtha, skont dak li smajt fis-silta.

L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wieħed:

Il-prezentatriċi tal-programm kunjomha

- a) Busuttil.
- b) Borg.
- ċ) Coleiro.

It-twegiba t-tajba hija (ċ) Coleiro. Għalhekk għamilt linja taħtha.

Issa se naqralek il-bqija tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

Numru tnejn:

L-interess ta' Mauro Busuttil fil-baħar beda

- a) minħabba l-fkieren.
- b) minħabba missieru.
- ċ) minħabba l-Għaqda tal-Għaddasa.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru tlieta:

Xi kultant l-għaddasa jfittxu li jaraw

- a) il-fkieren.
- b) l-iskart.
- ċ) vapuri li jkunu għerqu.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru erbgħa:

Taħt il-baħar ikun hemm ħafna

- a) storbu.
- b) silenzju.
- ċ) għawwiema.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru ħamsa:

Meta l-għaddasa jaraw l-iskart f'qiegħ il-baħar

- a) jiddispjaċihom.
- b) ma jagħtux kas.
- ċ) jifirħu.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru sitta:

Il-membri tal-Għaqda tal-Għaddasa se jiltaqgħu Marsalforn biex

- a) jgħumu flimkien.
- b) inaddfu l-baħar tal-madwar.
- ċ) inaddfu x-xatt.

----- *Waqfa ta' 5 sekondi għal min ikun għadu jikteb* -----

Se terġa' tisma' s-silta u t-taħriġ għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisma', tista' tkompli taħdem u tispicċa l-eżercizzji.

----- *Is-silta u t-taħriġ jerġgħu jinqraw, bl-istess waqfiet* -----

Issa se tinqara t-tieni silta. Nitolbok issib paġni erbgħa u ħamsa.

Għandek ftit ħin biex tara u taqra Taħriġ A u Taħriġ B tat-tieni silta.

----- Waqfa ta' 30 sekonda -----

Waqt il-qari tista' tibda taħdem l-eżerċizzji.

It-Tieni Silta: Għand l-aġenzija tal-ivvjagġar

L-impjegata: Bongu! Jiena Anna! Fiex nista' naqdikom?

Manwel: Bongu! Jien Manwel Zammit u din hija marti Ramona. Nixtiequ nippjanaw safra għall-familja kollha.

L-impjegata: Meta tixtiequ tmorru u fejn?

Ramona: Meta jispiċċaw l-eżamijiet it-tfal. Konna qed naħsbu biex nitilqu fit-12 ta' Lulju.

Manwel: Xtaqna mmorru fil-belt kapitali Franciża, Pariġi, għax hi destinazzjoni li togħġob kemm lill-kbar kif ukoll lit-tfal.

L-impjegata: Kemm beħsiebkom iddumu hemm?

Ramona: Sebat ijiem.

L-impjegata: Sewwa. Ħa nibdew mit-titjiriet. Għal kemm nies?

Manwel: Jien, il-mara u ż-żewġ itfal tagħna.

L-impjegata: Iva. Għal Franza fadal biljetti tal-ajru u bħalissa għadhom bi prezz tajjeb. Li kieku, titilqu permezz tat-titjira diretta lejn Pariġi fl-għaxra u nofs ta' filgħodu u taslu hemm fis-sieġha u nofs ta' waranofsinhar. Imbagħad taslu lura Malta fid-dsatax ta' Lulju filgħaxija.

- Ramona:* Allura kemm se jiġu jiswew il-biljetti tal-ajru, jekk jogħġbok?
- L-impjegata:* Mitejn ewro għall-kbar u mija u għoxrin ewro għat-tfal li għadhom m'għalqux it-tnax-il sena.
- Manwel:* Kollox sew. Fuq is-sit elettroniku tagħkom laqtitna l-lukanda li tinsab fiċ-ċentru ta' Pariġi. Għogbitna għax tinsab biswit ix-xmara Seine u minn fejn qiegħda jidher ukoll it-Torri Eiffel. Aħna jkollna bżonn kamra għal erbgħa.
- L-impjegata:* L-aġenzija tagħna dejjem ħadmet mal-lukanda li qed issemmi u naċċertawk li tkunu sodisfatti b'din l-għażla.
- Ramona:* Famuż! Mela l-lukanda f'idejkom ukoll. X'kont se ngħid? Intom x'eskursjonijiet toffru bħala aġenzija?
- L-impjegata:* Fuq is-sit elettroniku tagħna għandna pakkett ta' eskursjonijiet li tassew jgħodd għalikom bi prezz speċjali ta' tliet mija, erbgħa u disgħin ewro.
- Manwel:* Tista' tfehemna ftit x'jinkludi?
- L-impjegata:* Sakemm tkunu hemm, l-aġenzija stess tibgħat gwida tal-lokal. Hi turikom l-iktar postijiet interessanti ta' din il-belt magħrufa mad-dinja kollha. U għandkom x'taraw tafx! Palazzi, mużewijiet, monumenti storiċi u toroq kbar u wesgħin miżgħudin bini ... Iggibu għajnejkom wara widnejkom!
- Ramona:* Tinsiex li aħna se jkollna żewġt itfal magħna u nixtiequ li tkun vaganza memorabbli għalihom ukoll.
- L-impjegata:* Tibżax, ma nsejtx! Għalihom hemm park ta' divertiment. Dan il-post hu magħku kemm għat-tfal kif ukoll għall-kbar.
- Manwel:* Ara x'sorpriza se tkun din għalihom!
- L-impjegata:* Mela m'għedtulhomx?

Ramona: Le, għax xtaqna nippremjawhom ta' kemm stinkaw matul is-sena skolastika.

Manwel: Allura xi kemm taħseb li se tqumilna flus dil-vaganza?

L-impjegata: Ara, l-aħjar haġa hi li naħdmilkom stima u nibgħathielkom b'ittra elettronika. Imbagħad ikollkom tlett ijiem ċans biex tikkonfermaw.

Ramona: Tajjeb! Mela l-indirizz elettroniku tagħna hu zammit@maltin.com . Nistennew mingħandek! Grazzi!

Manwel: Saħħa u l-kumpliment tal-ġurnata t-tajba!

Tmiem it-tieni silta

Issa se naqralek Taħriġ A.

Taħriġ A. Imla l-vojt b'kelma waħda, skont dak li smajt fis-silta.

L-ewwel waħda hija eżempju.

Ramona u _____ riedu jmorru Pariġi fis-sajf.

Il-kelma t-tajba hija **Manwel**. Għalhekk ktibt **Manwel** fil-vojt.

Mela s-sentenza ġiet: Ramona u Manwel riedu jmorru Pariġi fis-sajf.

Issa se naqralek il-bqija tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

Ramona u Manwel riedu jmorru Pariġi fis-sajf. B'hekk marru għand _____ tal-ivvjaġġar biex jippjanaw il-btala.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Huma _____ din id-destinazzjoni għax kemm il-kbar kif ukoll it-tfal jieħdu gost.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

It-titjira għal Pariġi kienet se tkun fl-għaxra u nofs ta' filgħodu. Għoġbithom _____ fiċ-ċentru tal-belt minħabba li tinsab ħdejn ix-xmara.

----- Waqfa ta' 3 sekondi -----

Riedu jibbukjaw kamra għal _____ persuni.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Il-ġenituri xtaqu li din il-btala tkun _____ għat-tfal ta' kemm ħadmu matul is-sena.

----- *Waqfa ta' 5 sekondi għal min ikun għadu jikteb* -----

Issa li qrajtlek Taħriġ A, nistgħu ngħaddu għal Taħriġ B.

Taħriġ B. Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel linja taħtha, skont dak li smajt fis-silta.

L-ewwel waħda hija eżempju.

Numru wieħed:

Manwel mar biex jibbukja l-vaganza ma' martu

a) Anna.

b) Ramona.

ċ) Anita.

It-twegiba t-tajba hija **(b) Ramona**. Għalhekk għamilt linja taħtha.

Issa se naqralek il-bqija tas-sentenzi u tista' taħdimhom.

Numru tnejn:

Ramona u Manwel xtaqu jdumu Pariġi

a) ftit inqas minn ġimgħa.

b) ġimgħa bl-eżatt.

ċ) għaxart ijiem.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru tlieta:

Il-gwida tal-lokal kienet

a) se tiltaqa' magħhom l-ajruport ta' Malta u twassalhom Franza.

b) se tiltaqa' mal-familja Micallef fi Franza stess.

ċ) se tiltaqa' mal-familja Zammit fi Franza stess.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru erbgħa:

Xi postijiet ta' interess li se turihom il-gwida huma:

- a) palazzi, funtani, mużewijiet u monumenti storiċi.
- b) mużewijiet, parks tal-annimali, għelieqi u palazzi.
- ċ) monumenti storiċi, mużewijiet, palazzi u toroq kbar mimlijin bini sabiħ.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru ħamsa:

Ramona u Manwel

- a) ħallsu kollox fil-pront għax iddeċidew mill-ewwel.
- b) riedu jaraw sew kemm se tiswiehom il-vaganza qabel jiddeċiedu.
- ċ) kienu se jistennew l-istima b'telefonata mingħand l-aġenzija.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Numru sitta:

L-espressjoni **'iġġibu għajnejkom wara widnejkom'** tfisser:

- a) tibqgħu mistagħġbin.
- b) tpoġġu għajnejkom minflok widnejkom.
- ċ) tħossukom mitlufin.

----- *Waqfa ta' 3 sekondi* -----

Se terġa' tisma' s-silta u t-taħriġ għat-tieni u l-aħħar darba. Waqt li qed tisma', tista' tkompli taħdem u tispiċċa l-eżerċizzji.

----- *Is-silta u t-taħriġ jerġgħu jinqraw, bl-istess waqfiet* -----

Issa għandek ftit ħin biex tiċċekkja l-eżerċizzji kollha.

----- *Waqfa ta' minuta* -----

Grazzi. Is-sessjoni tas-smiġħ spiċċat. Saħħa!